

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta
Oddelek za slovenistiko

Petra Stražišar

Prvi slovenski satirični časopis
***Brencelj* od leta 1869 do leta 1874**
in 1879 ter 1880

Diplomsko delo

Mentor: red. prof. dr. Miran Hladnik

Ljubljana, september 2022

Zahvala

Zahvaljujem se mentorju red. prof. dr. Miranu Hladniku za strokovno pomoč, usmerjanje in koristne nasvete pri pisanju diplomske naloge. Hvala tudi Juretu in moji družini za vso podporo in vzpodbudne besede v času študija.

Izveček

Prvi slovenski satirični časopis *Brencelj* se je pojavil leta 1869. Izhajal je skoraj dve desetletji, v vmesnem času pa se je srečeval z nekaj zapleti, ki so povzročili krajše premore. V večini je izhajal v Ljubljani, nekaj izvodov pa je bilo natisnjenih v Mariboru. S satiro in humorjem je predstavljal dela in dejanja nemškutarjev oz. nasprotnikov slovenskega gibanja. S karikaturami, ilustracijami in hudomušnimi komentarji pa je v domove slovenskih meščanov, izobražencev in preprostih ljudi prinesel prvi satirični časopis, pisan v slovenskem jeziku. V diplomskem delu sem se ukvarjala z leposlovjem, objavljenim v *Brencelju* v letih 1869–1874, 1879 in 1880. Vse analizirane časopisne številke sem našla v digitalizirani obliki na dLibu. Na koncu sem izpisala celotno bibliografijo leposlovja, ki sem jo obravnavala v zgoraj naštetih letnikih, podatke pa objavila tudi na spletni strani Wikivir. Analizirala sem avtorje, razmerja med daljšimi in krajšimi besedili, njihovimi nadaljevanji, deli in njihovim obsegom, vrstnimi oznakami, podnaslovi ter med deli, ki so anonimna ali pa imajo znanega avtorja.

Ključne besede: *Brencelj*, leposlovje, podlistek, bibliografija, Wikivir

Abstract

The first Slovenian satirical newspaper *Brencelj*, was published in 1869. The newspaper was actively published for almost two decades with minor pauses due to external factors. It was mostly printed and published in Ljubljana, however, there were a few copies printed and published in Maribor. Through satire and humor it represented and summarized the work and behaviors of Germans as the opponents of the Slovenian movement. With caricatures, illustrations and witty comments, the first satirical newspaper written in the Slovenian language brought about Slovenian movement to all Slovenians - regular townsfolk, as well as those of higher education. This paper focuses on available literature from the years 1869–1874 and 1879, 1880, that were found in digitalised form. This paper contains the entire bibliography of literature, which was discussed in the years listed above, whereas the data is published on the Wikivir website. The paper contains a thorough analysis of the relationship between genders and unidentifiable authors, the relationships between longer and shorter texts, their sequels, genres, subtitles, and between works that are anonymous and those with a known author.

Kazalo vsebine

Izvleček.....	3
Kazalo slik	5
Kazalo grafov.....	5
1. Uvod.....	6
2. Začetki satiričnega časopisja v Sloveniji	7
3. O satiričnem časopisu <i>Brenclj v lažnjivi obleki</i>	8
3.1 Nastanek.....	8
3.2 Razvoj <i>Brenclja</i>	8
3.3 Tisk in uredništvo.....	9
3.4 Namen <i>Brenclja</i>	11
3.5 Oblika humorističnega časopisa.....	13
4. Analiza leposlovja v <i>Brenclju</i>	15
4.1 Analiza avtorjev	15
4.1.1 Avtorji	15
4.1.2 Avtorji glede na pogostost objav	15
4.2 Analiza leposlovnih del.....	17
4.2.1 Leposlovna dela po naslovih.....	17
4.2.2 Podnaslavljanje leposlovnih del.....	18
4.2.3 Analiza leposlovnih del glede na objavo v številkah časopisa	21
5. Zaključek.....	26
6. Viri in literatura.....	27
7. Bibliografija leposlovnih del v <i>Brenclju</i>	28
7.1 Leto 1869	28
7.2 Leto 1870	30
7.3 Leto 1871	33
7.4 Leto 1872	37
7.5 Leto 1873	39
7.6 Leto 1874	41
7.7 Leto 1879	43
7.8 Leto 1880	46

Kazalo slik

Slika 1: Karikatura Dežmana, poimenovana <i>Sedem Švabov pred »Slovenijo«</i>	10
Slika 2: Izgled prve številke izdanega humorističnega časopisa <i>Brencelj v lažnjivi obleki</i>	12
Slika 3: Karikaturna naslovnica 1. izvoda 2. letnika <i>Brenclja</i>	14
Slika 4: Primeri del <i>Rešpehtarjova kuharca</i> , <i>Krišpin Krišpovič</i> in <i>Šafarjev Dolfi</i>	20

Kazalo grafov

Graf 1: Število leposlovnih del v vsakem letu	17
Graf 2: Število podnaslovljenih in nepodnaslovljenih del v vsakem letu	18
Graf 3: Leposlovne vrste v letih 1869–1874 in 1879–1880.....	19
Graf 4: Število del glede na nadaljevanja v vseh letih skupaj (v %).....	22
Graf 5: Število daljših del glede na obseg strani v letih 1869–1874 in 1879–1880.....	24

1. Uvod

V diplomski nalogi bom povzela zgodovino satiričnega časopisja v Sloveniji, njegove začetke, namen in značilnosti. Sledili bodo splošni podatki o satiričnem časopisu *Brencelj* (njegov nastanek, razvoj, uredništvo in tisk skozi leta izhajanja, namen in oblika časopisa ...).

V drugem delu diplomske naloge bom analizirala leposlovna dela, objavljena v slovenskem satiričnem časopisu *Brencelj* v letih od 1869 do 1874 in 1879 do 1880. Pregledala bom vse številke, ki sem jih našla v digitalizirani obliki, izdelala bibliografijo oz. popis leposlovja, ki bo objavljena na Wikiviru, in bila hkrati pozorna na značilnosti besedil, ki jih bom v nadaljevanju primerjala med seboj. Ugotavljala bom razmerja med leposlovnimi besedili. Zanimalo me bo, kdo so objavljeni avtorji, kako so se podpisovali in podnaslavljali svoja dela, količina leposlovne produkcije, število del glede na nadaljevanja, razmerje med dolžino besedil glede na obseg strani ter zapisala bibliografijo leposlovnih del.

2. Začetki satiričnega časopisja v Sloveniji

Slovenski časopisi in časniki so se poleg nemških začeli uveljavljati po letu 1848, vse do leta 1869 pa so Slovenci v čitalnicah, kavarnah ali gostilnah segali le po nemško pisanih humorističnih časopisih (Globočnik 2004: 58). Pogoji za nastanek satiričnega časopisa so bili: dovolj veliko in stalno povpraševanje, nizki tiskarski stroški in strpnost državnopravnih predpisov o tisku in cenzuri (Globočnik 2004: 8). Prvi slovenski satirični časopis *Brenclj*, s polnim imenom *Brenclj v lažnjivi obleki*, je izšel na začetku leta 1869. Izhajal je dvakrat na mesec, leta 1875 je s sedmo številko začasno prenehal in se ponovno pojavil leta 1877. Kasneje je od leta 1880 izhajal enkrat mesečno in od leta 1883 dvakrat na mesec. Leta 1884 je z deveto številko ponovno nehal izhajati, v letih 1884 in 1885 pa ponovno začel izhajati z imenom *Novi Brenclj v zbadljivi in šaljivi obleki*. Tiskar je bil Jožef Blaznik iz Ljubljane, ki je leta 1872 preminil, zato je s tiskanjem vmes nadaljeval F. Skaza iz Maribora, kasneje pa se je tisk *Brenclja* vrnil v tiskarno Blaznikovih. Odgovorni urednik in založnik je bil časnikar, dramatik, satirik in pripovednik Jakob Alešovec. Slovenci so z navdušenjem pričakovali in se veselili prvega slovenskega satiričnega časopisa.¹ Želel je zabavati ljudstvo, hkrati pa je bila njegova glavna tema politika, zato so morali biti njegovi bralci politično ozaveščeni. Izhajanje satiričnega časopisa v slovenščini je pomenilo tudi veliko prelomnico za slovenski jezik, kot znak, da Slovenci sodijo med kulturne in omikane narode. Največ novic o posameznih številkah *Brenclja* so objavile *Novice* (1843–1902) (Globočnik 2004: 12).

Kot zanimivost naj omenim, da je leta 1869 in 1870 na Dunaju, prav tako začel izhajati humoristični časopis *Pavliha*, katerega urednik je bil Fran Levstik. Časopis je bil poimenovan po rubriki v *Brenclju*.

¹Josip Jurčič, »Iz Dunaja«, 19. februarja, *Slovenski glasnik* (1. marec 1866), 118–119.

3. O satiričnem časopisu *Brencelj v lažnjivi obleki*

3.1 Nastanek

Prvi slovenski satirični list *Brencelj* je Jakob Alešovec ustvaril leta 1869 in v prvi številki izdal, da je poprej *Brencelj* izhajal le v ožjem krogu v prosti humoristični obleki.² Objavil je tudi, da naj bi bil feljton (publicistična ali leposlovna časopisna rubrika), pisan s »slavno znanim peresom in novice izve po nalašč najetih zanesljivih pisateljih« (Brencelj 1869: 1).

Zapisano je tudi, da izhaja dvakrat na mesec, na začetku in sredi meseca. Cena posamezne številke je bila 10 kron, naročnina do konca junija pa je znašala 1 goldinar. Obvestila z reklamnim in propagandnim namenom so bila brezplačna. Novi naročniki pa so naročnino lahko sklenili pri Alešovcu samem ali pa v knjigarni Otokarja Klerra na vélikem trgu.³

3.2 Razvoj *Brenclja*

Prva in druga številka *Brenclja* sta hitro pošli.⁴ Od izdaje do izdaje pa je *Brencelj* postajal vsebinsko vse bogatejši. Vsebine so postajale vse bolj izrazne, prav tako pa so jasno sporočilo nosile ilustracije in karikature z dodanim »objasnilom«, ki so sliki dodale še večjo humorno noto. V šesti časopisni številki je urednik sporočil, da bo prihodnjič *Brencelj* praznično oblečen, kar je pomenilo, da je sedma številka izšla z naslovno karikaturó Alešovca kot brenclja, ki preganja nemškutarje. *Brencelj* je kasneje poleg ilustracij vseboval karikature, vendar nekatere številke le-teh niso imele, kriva pa je bila najbrž cena, saj so karikature prvotno nastajale na Dunaju. To pa je bil tudi eden izmed vzrokov za neredno izhajanje časopisa. Ker je bil *Brencelj* med Slovenci zaželen, je Alešovec izdal zbornik satiričnih pesmi, smešnic in zgodb z naslovom *Brencelj v koledarjevi obleki*. Obsegal je 80 strani, cena pa je bila 30 krajcarjev (za naročnike 25). Kljub priljubljenosti pa se je Alešovec srečeval tudi s finančno stisko, saj naročniki niso plačevali naročnine. Tako je v eni izmed številčk objavil osebne podatke in razkril neplačnike. Leta 1872 se je *Brencelj* ponovno pojavil z novo naslovnico.

²Prosta humoristična obleka pomeni rokopisni satirični list *Brencelj*, ki ga je za večere Južnega Sokola začel leta 1865 pripravljati Fran Levstik. Alešovec je torej Levstiku ukradel naslov, kakor si je Levstik pri Alešovcu izposodil naslov rubrike.

³Zapisano v drugi številki časopisa; Jakob Alešovec, Bralcem! *Brencelj*, 1869.

⁴Po: Jakob Alešovec, "Bralcem!", *Brencelj*, 1869/4.

Alešovec je deloval v okvirih Bleiweisovega političnega tabora. V *Brenclju* se je prvotno osredotočil na najhujše narodne sovražnike, nemškutarje in nemški liberalizem, kasneje pa se je lotil tudi Zarnika, Vošnjaka, ki sta sledila drugačni poti kot Bleiweisovi prvaki (Globočnik 2004: 33). Leta 1883 so bile dodane »povesti iz domačega življenja«, leta 1885 pa povesti *Kako sem se jaz likal* (Globočnik 2004: 37). *Brencelj* je leta 1884 začel izhajati kot *Novi Brencelj* (v *zbadljivi in šaljivi preobleki*), po smrti dr. Janeza Bleiweisa pa je izgubil svojega političnega učitelja in zaščitnika, zato je list postal nekoliko odveč in je na začetku leta 1886 prenehal izhajati (Globočnik 2004: 44).

3.3 Tisk in uredništvo

Za tisk *Brenclja* je do leta 1872 skrbel Jožef Blaznik, ki se je tiskarske obrti izučil v Ljubljani in se nato 6 let izpopolnjeval v tujini. Ko je leta 1872 umrl, je s tiskom nadaljeval F. Skaza v Mariboru in drugi. Kasneje pa se je tisk *Brenclja* ponovno vrnil v Ljubljano, v Blaznikovo tiskarno.

Odgovorni urednik in založnik *Brenclja* je bil vsa leta časnikar, dramatik, satirik in pripovednik Jakob Alešovec, rojen 24. julija 1842. Leta 1869 je Bleiweis Alešovca prosil, naj prevzame uredništvo nemško pisanega političnega lista za slovenske zadeve *Triglav* (1865–1870), ker je bil dotedanji urednik Peter Grasselli obsojen na prestajanje zaporne kazni. *Triglav* je Alešovec zaradi neugodnega finančnega stanja moral prenehati izdajati že naslednje leto. Posvetil se je *Brenclju*, pri katerem je bil tako rekoč vse: lastnik, izdajatelj, glavni urednik, pisec tekstov idr., kmalu je začel delovati tudi kot sourednik in novinar *Slovenca*. Alešovec je imel kot dijak težave s kratkovidnostjo. Leta 1885 so mu oči popolnoma opešale, zato ni mogel več opravljati svojega časnikarskega in pisateljskega dela, kar je tudi glavni razlog, da je *Brencelj* na začetku leta 1886 prenehal izhajati. Zadnjih 15 let je skoraj popolnoma slep živel v skrajni revščini, neredno, in čeprav še ni dosegel niti 60 let je obiskoval boljše hiše po Ljubljani in Kranjskem ter župnišča, profesorje, graščake, da se je s prosjačenjem preživljal. Celo pri dijakih je prosil miloščino.⁵

Jakob Alešovec je umrl 17. oktobra 1901 v hiralnici v Ljubljani.

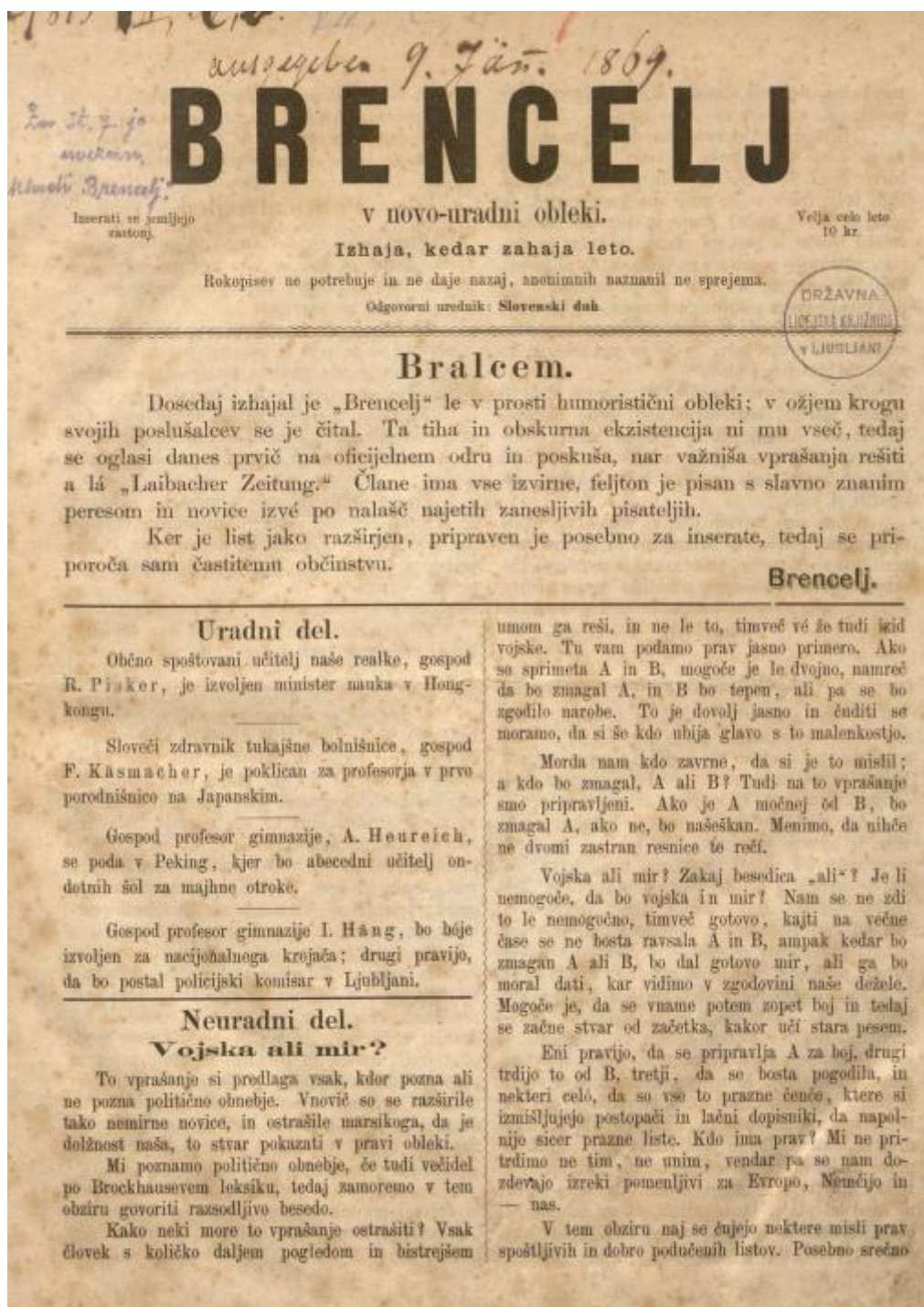
⁵Miško Kranjec, Beseda o avtorju, v: Jakob Alešovec, *Kako sem se jaz likal / Povest slovenskega trpina*, Ljubljana 1973 (ponatis), 352–353.

Slika 1: Karikatura Dežmana, poimenovana *Sedem Švabov pred »Slovenijo«*.

3.4 Namen *Brenclja*

Tema prvih slovenskih humorističnih časopisov je bila predvsem politika, zato so njihovi bralci morali soditi med politično osveščene državljane, prav tako pa je za razvoj žurnalistične podzvrsti, kot je humoristični oz. satirični časopis, morala obstajati vsaj skromna tradicija časnikarstva, da so le-te lahko prodrli v domove meščanov, izobražencev in zavednih kmečkih prebivalcev (Globočnik 2004: 7). Namen je bil prav tako povišati Slovence in njihov jezik ter jih predstaviti kot kulturen in izobražen narod. Bralce je *Brenclj* seznanjal s tekočim političnim dogajanjem, z dodano noto satire in humoreske. Skozi pripoved je bralcem predstavil odklonilen odnos Slovencev proti nemškutarjem. V eni izmed prvih števil je tako opozoril na pretep slovenskih kmečkih fantov na člane nemškega telovadnega društva, saj so se turnarji ob nekem drugem dogodku znesli nad Slovenci. S pomočjo karikatur, podob živali je ustvaril »Brencljnov zverinjak« ter rubriko Naravoslovje, živalske oblike pa je določil na podlagi priimkov oseb, ki so nastopale v *Brencljevih* hudomušnih izdajah časopisa, to so bili dr. Vincenc Ferreri Klun, Lesjak in Johan Pajk. S pomočjo narave in politike se je dodobra pošalil na račun svojih nasprotnikov in s satiro pripeljal politično dogajanje ter svoje doživljanje le-tega v slovenske domove. Nenehno se v izvodih omenja Dragotin Dežman oz. Karel Deschmann. Bil je izjemno zagret Slovenec, pisal slovenske pesmi, urejal *Novice in Slovenijo*, pomagal Bleiweisu in bil vzor slovenske mladine. Sredi petdesetih let pa se je njegova politična usmerjenost začela spreminjati in tako je prestopil v nemški tabor. Dežman se je spremenil v najnevarnejšega slovenskega narodnega zastopnika (Globočnik 2004:13). Zaradi vsega omenjenega so ga Slovenci najbolj sovražili, zato je bil eden izmed glavnih namenov *Brenclja* tudi opominjanje na njegovo izdajstvo. Tarča satiričnih bodic Alešovca sta poleg nemškutarjev, ministrov, deželnih glavarjev, poslancev lahko postala tudi celjski župnik Wretschko ali npr. celo ljubljanski knezoškof (Globočnik 2004: 42). Glavno vodilo *Brenclja* je bilo ostro kritiziranje nasprotnikov slovenskega narodnega gibanja ter slovenske kulture s pomočjo satire, humoreske, izdane v satiričnem časopisu.

Slika 2: Prva številka humorističnega časopisa *Brencelj* v lažnjivi obleki.

3.5 Oblika humorističnega časopisa

Brencelj je izhajal na štirih straneh. Prva številka se je pričela z velikim odebeljenim napisom *Brencelj*, pod imenom pa je bilo zapisano »*Izhaja, kedar zahaja leto.*« (Brencelj 1869: 1). Pod uvodnim delom, ki nagovarja bralce, se nahaja rubrika Uradni del in za njo Neuradni del. Nato sledi rubrika Feljton, ki obsega pol strani. Dopisi iz Kamnika, Lokalno, Slovstvo, Vreme, Poslano pa so rubrike, s katerimi so poimenovani različni prispevki satiričnega časopisa. Poimenovanja rubrik dodajo humorno noto, saj se pod dejanskim vremenom ne nahaja zapis vremenske prognoze, temveč je zapisano »*Zjutraj nacionalni dež in megla, katero opoldne predre nemško solnce. Na večer češka slana in moskovitski mraz. Ježiške toče ni bilo. Zelo neprijetno.*« (Brencelj 1869: 1). Ob koncu so še Naznanila, kjer so zapisani razni inserati, objave z bodisi reklamnim bodisi propagandnim namenom. Sestava časopisa je skozi leta ostala dokaj podobna, le rubrika Bralcem ni bila dodana. Izdaja v letu 1870 se strukturno ne spremeni kaj dosti, sam uvodni karikaturni del naslova pa dobi še bolj izoblikovano in hudomušno podobo.

Ob koncih in začetkih novega leta so bile izdaji časopisa priložene pesmi v slovo novemu staremu letu in pesmi, ki so pozdravljale začetek novega leta. *Brencelj* je vseboval tudi razne uganke in kratka vprašanja, katerih odgovori so se po navadi nahajali v prihodnjih številkah. Posebno zanimivi so v sami zgradbi tudi podlistki, npr. *Pavliha*, *Rešpehtarjova kuharca*, ki je v pokvarjeni slovenščini govorila o raznih ljubljanskih čenčah in dogodkih, ter *Krišpin Krišpovič*, ki je prav tako uporabljal popačen jezik (Globočnik 2004: 26). Podlistki so imeli nadaljevanja v številnih časopisnih številkah. Neplačniki so v nadaljevanju povzročili, da je bilo v en list združenih več števil.

Slika 3: Karikaturna naslovnica 1. izvoda 2. letnika *Brenclja*.

4. Analiza leposlovja v *Brenclju*

4.1 Analiza avtorjev

4.1.1 Avtorji

51 prispevkov v *Brenclju* je opremljeno z desetimi avtorskimi oznakami. Najpogosteje je podpisan Brenclj (Jakob Alešovec)⁶ (29), sledi mu Miroslav (17). Drugi psevdonimi so Janez Žvegelj ali ranjki Baloh (1), Dr. Jože Supppman (1), Johan⁷ (1), Odbor Varha (1), konšt. prijatelja Pregrabljeklete (1), Klobuštrovič (1). Ženska psevdonima sta dva, v letu 1872 Muha Kostanjeviška (1), pod odmevna nadaljevanja prispevka *Rešpehtarjova kuharca* pa je v letu 1880 podpisana Špela Šnitleh, nevesta. Nepodpisanih leposlovnih del je 837. Ugotovila sem, da se je s psevdonimom Kostanjeviška Muha podpisoval Francišek Marešič.⁸

4.1.2 Avtorji glede na pogostost objav

Najpogostejša podpisa, ki se pojavljata, sta Brenclj, ki je podpisan pod dela z naslovi: *Oh!, Kako dolgo še, Brenclj v mameluški zbornici, Taboriti!, Po taboru, Vošilo za novo leto, Taborov sad, Konšt. prijaznosti, Dragi prijatelj Dežman!, Ne boš, Jaka, Kdaj bo konec blamaž, Nemškutarja dom, Pogovori, Moj program, Živijo novi deželni predsednik, Vošilo za novo leto, Kaj nam je treba – kaj se nam d'a, K novemu letu, Zdihljej po svobodi, Vošilo za novo leto, Holá, haló – zdaj pa že bó!, Spomenice nekaterih naših državnih poslancev, Staremu letu 1874, Volite, volite, Ljubljančani!, Oklic do usmiljenih volilcev, Grof Taaffe, pokaži rogé!, Uvoden članek, Staremu letu, V Olimp. Miroslav pa se je večinoma podpisoval pod polliterarna dela oz. pisma z naslovom *Iz Olimpa, Pisma iz Olimpa*, v katerih je prijateljsko nagovarjal Brenclja. Prvi zabeležen podpis sega v leto 1872 in se nadaljuje v leto 1873, kjer je podpisan pod 5 pisem *Iz Olimpa*, v 1874 je napisal 3 pisma *Iz Olimpa*, leto 1879 beleži 4 pisma z naslovom *Z Olimpa*, v letu 1880 pa svoje delo obogati še z dodatnima Pavliho in *Pesmijo Šenklaškega šomaštra*, poleg tega objavi tudi 2 pismi *Z Olimpa*.*

S pravim imenom ali z začetnicami imena se ni podpisal nihče.

⁶Podpisan tudi kot: Brenclj v imenu vseh mrčesov, konšt. Brenclj, konšt. Brencljček.

⁷Podpisan: Tvoj stari komarad Johan.

⁸ Pri iskanju pravih imen psevdonimov sem si pomagala s slovenskim biografskim leksikonom.

1869: Konšt. Brencelj, Brencelj, Konšt. Brenceljček (= Jakob Alešovec), konšt. prijatelja Pregrabljeklete, Odbor Varhov, Tvoj star komarad Johan, Klobuštrovič župan

1872: Miroslav, Muha Kostanjeviška

1873: Dr. Jože Supppman

1880: Janez Žvegelj ali ranjki Baloh, Špela Šnitleh

4.1.2.1 Glede na pogostost podpisovanja

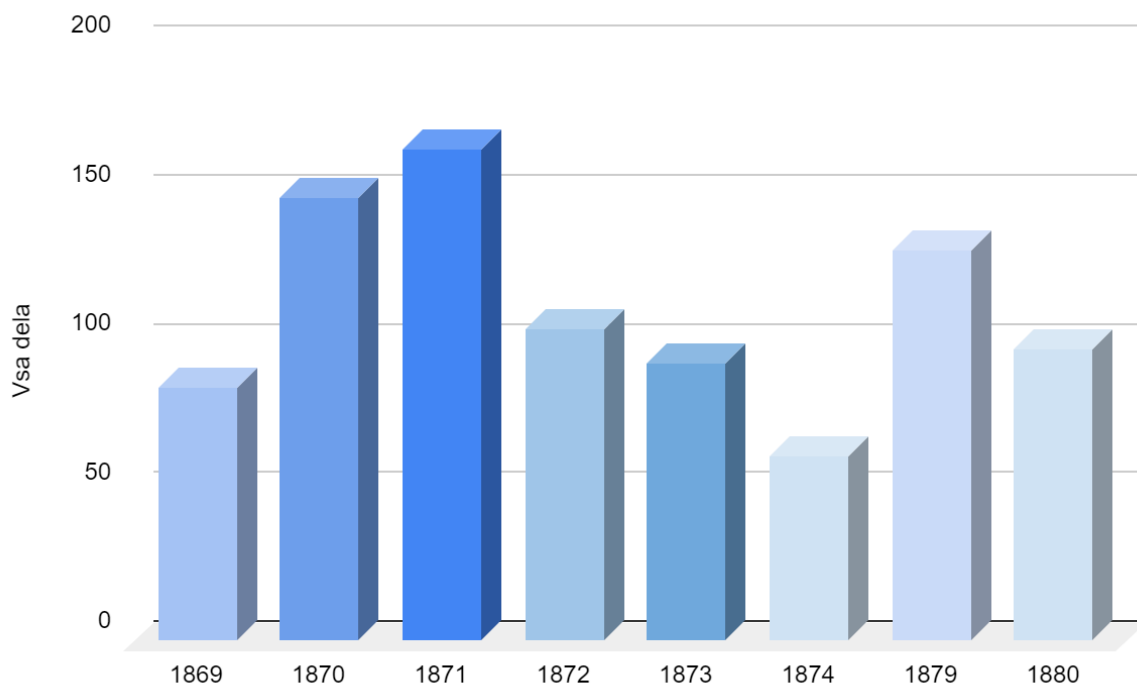
Nepodpisanih del je 837, v letu 1869 jih je 71, v letu 1870 se številka poveča na 148, leto 1871 šteje 162 nepodpisanih del, 1872 beležimo okroglo število 100, 1873 se število ponovno zmanjša na 85, 1874 jih je 56, 1879 številka naraste na 123, medtem ko v letu 1880 najdemo 92 nepodpisanih leposlovnih del.

Zanimalo me je, ali je trend podpisovanja nihal med leti, zato sem primerjala število objavljenih leposlovnih del v vseh obravnavanih letih s številom nepodpisanih del in podpisanih del. Ugotovila sem, da je trend podpisovanja del približno sorazmerno enak v vseh letih 1869–1874, 1879 in 1880, večja nihanja pa so opazna le zaradi števila vseh objavljenih leposlovnih del.

4.2 Analiza leposlovnih del

4.2.1 Leposlovna dela po naslovih

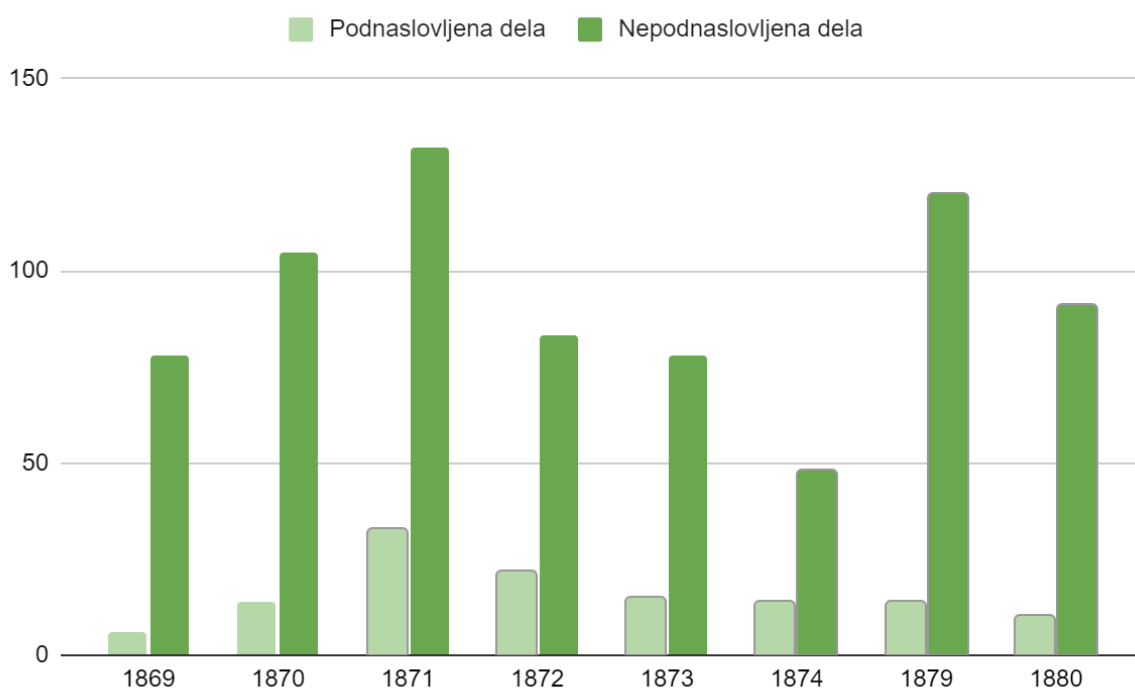
Leta 1869 je bilo objavljenih 85 leposlovnih del, leta 1870 precej več, in sicer 152, leto 1871 se ponaša s 165 leposlovnimi deli, leta 1872 je bilo objavljenih najmanj leposlovnih del, tj. 60, v letu 1873 sem zasledila 93 leposlovnih del, v letu 1874 le 62, leta 1879 sledi nagel dvig na 134 del, v letu 1880 pa 101 leposlovno delo. Vse analizirane časopisne številke so vsebovale vsaj eno leposlovno delo. V primerjavi z začetnimi številkami se je leposlovje razširilo malenkost kasneje, ko je bilo prisotno v večji količini, medtem ko je prvih nekaj izvodov vsebovalo le 1 ali 2 leposlovni deli.

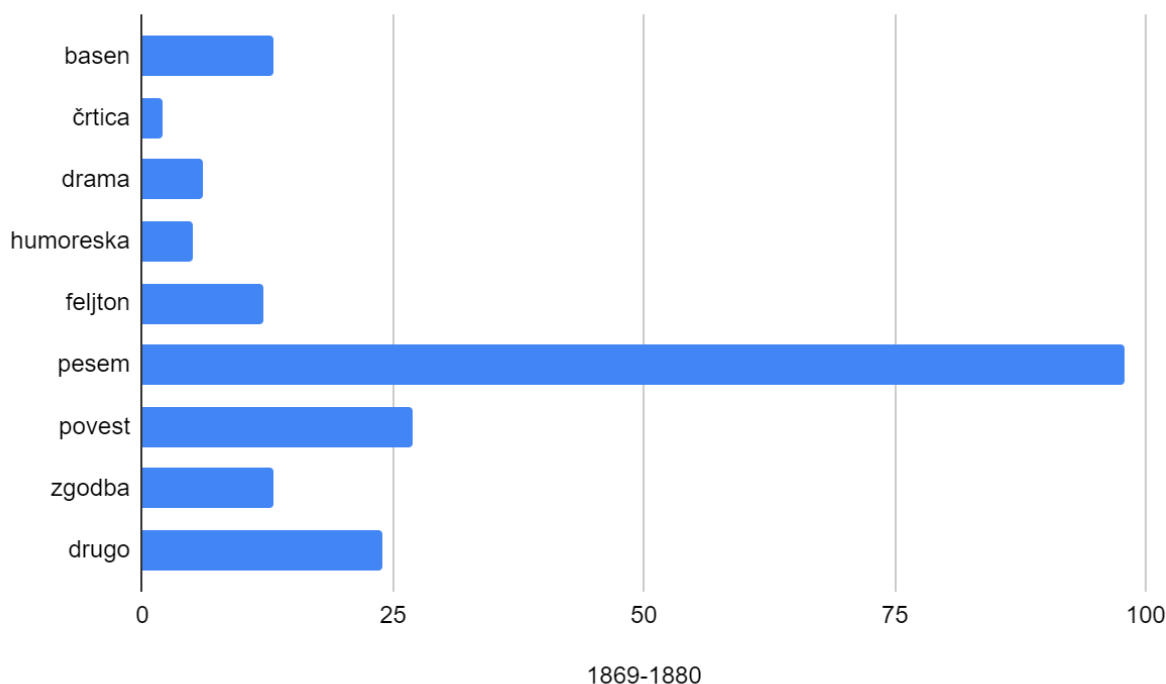
Graf 1: Število leposlovnih del v vsakem letu.

4.2.2 Podnaslavljanje leposlovnih del

V letu 1869 je bilo podnaslovljenih 6 del, medtem ko je 78 del ostalo nepodnaslovljenih. V letu 1870 je bilo podnaslovljenih 14, brez podnaslova pa kar 105 del, 1871 je bilo 33 del s podnaslovom ter 132 del brez le-tega, 1872 je bilo 22 podnaslovljenih del in 83 del samo naslovljenih, 1873 vsebuje 15 podnaslovljenih del in 78 nepodnaslovljenih, 1874 pa 14 podnaslovljenih in 48 nepodnaslovljenih del, 1879 vsebuje 14 del s podnaslovom in 120 del brez le-tega, leto 1880 pa 10 podnaslovljenih in 91 nepodnaslovljenih del. Skupno sem v obravnavanih letih zasledila 128 podnaslovljenih in 735 nepodnaslovljenih leposlovnih del, torej 85 % del ni imelo vrstne oznake.

Graf 2: Število podnaslovljenih in nepodnaslovljenih del v vsakem letu.

Graf 3: Leposlovne vrste v letih 1869–1874 in 1879–1880.⁹

Najbolj pogosto se pojavi podnaslov pesem (98), nato povest (27), sledijo ji basen in zgodba (13), feljton (12), drama (6), humoreska (5) ter črtica (2). Druge leposlovne vrste se pojavijo 24-krat.

Vrstni in žanrski podnaslovi:

- feljton (*Brencelj med mameluki, Ljubljanske čenče, Zbor mameluških modrijanov*),
- žalostna in resnična povest (*Cene in germanica*),
- pesem (*Pesem, katero je gospod Drašler, ker jo je bila policija izbrisala tiho pel*),
- basen (*Žabe in vol, Stara po »Brenceljnova« prenovljena basen*),
- črtica (*Črtica, kakoršna se utegne prigoditi v Ljubljani, Črtica iz liberalnega testamenta*),
- povest (*Pes in sodnik, za Slovence jako podučna povest, Jaka in Anka, žalostna povest za smeh*),
- drama (*Prizor iz igre »Lumpaci-Vagabund«, Berači*),

⁹Drugo: Po resničnem dogodku, pisma, spomini.

- humoreska (*Seja ljubljanskih modrijanov*),
- resnična zgodba (*Kazen nemškutarja*).

Vseskozi so se pojavljala tudi daljša leposlovna dela, ki sicer niso bila umeščena v nobeno izmed leposlovnih vrst, vendar bi jih zlahka umestili med pripovedke (*Besede očeta svojemu sinu*, *Ciganjka in kovač*), pravljičice (*Čudodelno mazilo*) ... V poznejših letih so besedila postajala vse daljša, kot npr. podlistki *Rešpehtarjova kuharica*, *Krišpin Krišpovič* in *Šafarjev Dolfi*, leposlovna besedila, ki vrstno sicer niso umeščena, vendar so imela nadaljevanja v številnih izvodih satiričnega časopisa, o dogodkih pa so pripovedovale naslovljene osebe, zato bi lahko sklepali, da gre za pripovedko z nadaljevanji, ob naslovih in njihovih poimenovanjih pa so se nahajale tudi ilustracije pripovednih oseb. Leposlovna dela so v nekaterih številkah zasedla tudi stran in pol, kar je povzročilo, da se je v posameznih številkah zaradi daljših del včasih pojavilo številčno gledano manj leposlovnih del, vendar so bila daljša.

„Kako? Mar mislite, da moja roka ni v žepu nič ne čuti? In kakega vrtnika ste vsilili življenju življenju, pol življenja gospe predsonni?“

Ravnatelj je pomolal ob pamet. „Kako življenje?“

„Ali morda ne veste, da je žival mrtva?“

„Ktore žival, prosim?“

„I, no, mačka.“

„Torej se je našla. Pa kaj to briga mene in v kaki zvezi je moja svinja z mačko?“

„Mačka se je mrtva našla v vaši svinji.“

Gospod ravnatelj obledi kakor kamen in bi bil padel gotovo na tla, ako bi mu ne bila hila na poti, na katero se nagnel. „Kaj? V vaši svinji? To je čudež!“

„Če svojo svinjo tako pasčete, ni čudno, odgovori doktor.“

„Čudež je na vaš način, ker takrat, ko sem jo skobel, se ni bilo nobene mačke v nji. Pozneje pa va svinji ni bilo.“

„Zdaj jame doktor strastit: „Je li to res, gospod ravnatelj?“

„Jela resnica,“ pritrili ta.

„Hu, hm, potem zna čudež biti in stvar postane sitna. Če bi se pri nju komu našlo mrtvo truplo mačke, potem — hm, hm, gospod ravnatelj, tu imate eskajo in gljive, da se znebite mačke, ki se je našla v vaši svinji. Jaz vam dam besedo, da bom mislal o vsem, kar se je zdaj zgodilo.“

„In jaz bom molal o tem, da ste vi mrtvo mačko našli v žepu moje svinje. Jaz pa si veki na to.“

Gospoda premočita skuhali in v sežeta v roki, potem gre vsak svojo pot, doktor lahkoga roka, ravnatelj pa s skrbjo, kako bi se znebil nevarnega trupla mačke. Nopeti se ven iz srca proti bližnjim papir. Kjer bo lahko vrgel mačko tje, da ga nihče ne vidi.

Pa če osoda hote komu nagajati, ji ni lahko biti, ker ga dvide povsed. Nasega gospoda ravnatelja dohiti v podobi in dohiti povsed Volana, pallejškega svetovaleca, ravno ko iz mesta krene na stransko pot, proti papir.

„Kam pa, kam, gospod svetovalec?“ zadeni mu se dobeli glava za hrbtom. „Imamo mar kaka skrivna pot?“ (Dalje prinaša.)

Zmešane novice brez vsake zveze med sabo.

Na Dolenskem žega letos velika lakota; vlada dondoli se ni prišla na pomoč revšem, ker jej denarja manjka.

— Sliši se, da bo nedeltem visim uradnikom, kteri imajo zdaj je po 4—5000 gld. na leto, plača se povlekala za 2—3000 gld. na leto; tisti general i pokojni bodo delovali tega nevoljnega mlada.

Nekteri darjarki, ki so po Dolenskem z vso silo zastale davke izterjali, izbruhli in iztožili, so bili boje poljudni. Darjarki so se najhje bali, da bi potem, ko bi nastala lakota, jim ljudje glava pomrli, povzili za se sodo dolg na davkih, kteri bi se dal od njih se le zabiti dan izterjati. — Nekotini ljudje, ki so na hova dmanjski vse zaigrali, se je obrnile do ministrstva a profuja, da bi se jim pomagalo; kakor se čuje, jim je ministrstvo dalo upanje, da se vsilji njihova prošnja.

Vprašanje kakor odgovor.

Vprašanje: Kaj je mladolovčenec?

Odgovor: To, kar nemudar.

Vprašanje: Kaj je po nemudar?

Odgovor: To, kar mladolovčenec.

Krišpin krišpovič.

Tim manj mi politika tré tako imenovanih mladolovčenških matadorjev ali naprej bojevalcev v moji marsikateri politikalni misli in profesorova glavni ni ne nikakor ne more, kajti vsaka života stvar, tim bolj za panostne, se bolj pa za naravne držani ljudi hoteti čujajoča značaja vendar kak gotov cilj in konec pred sabo mosti in za kar najkrajše doseči po vsaki delodolnosti kolikaj izpretega misljenja skusati morajo. Po vsem tem v avrida za pripravljena začeta in lažjeje razumosti valje ročnem bo vsak-tako imenovane mladolovčevca za domala in pametno mladolovčevca neobdobju misliti pristilen, da je zlasti njihovim tim stvarim, čim oskudnim vedem naprej krogu slovenska narodnost, po tej se je priste vera in za-vojo polji ali bolki.

Nego taka miselnim dobrohotna misel se takoj izkažili blagoviti, kakor hitro se tako matadorje bolj natančno ogledati in tisti Gregorjevi zdravniškega doktorstva in zdaj v Ptujem služajnega naselstva je svoje narodno častje oboj javnost izgled postarjali celo imeli.

Kot takega narodno-slovenskega značajista možnoma bi jima v prvi vrsti boljko za kolikor sposobce razpisajmo slovenskega častja in pozika, kolikor za izboljšanje amuškarjevo gobjel tako imenovanih kazim po vsi delodolnosti mar biti moralo. Nego to se ravno narobe zdrži. V Ptujem, mestu zdeljivo-stajarskega slovenskega prebivalstva je dolga let že nemškutarstvo kazimo konaj živitariti v stani bilo in letosajega leta moralo bi bilo spodobno se k pogrebno nedei, a čenar bi bilo pokopano gupjude, v katerem so se nemškutarčni v Ptujem gobjiti in vtrjevati priščno priliko imeli in narodna čitavnica onaga mesta bi bila na krepčije mere stopiti možnost zadolbiti vtrjevati.

Amak dr. Ploj in dr. Gregorjevi sta tako zovana mladolovčevca, a čenar hočem reči, da jima ni nič mar, če tisti svet in vse slovensko pogine, da le ona na naravnih svojo liberalnost prepavali se trdno podlago najti morata, kajti ta dr. Gregorjevi je ve vol let nemškutarji dojmom živosega Slovence na zelju pozobati hotete. „Nene freie Presser“ za krajcarjev volje, ki se plačajo od vrste za dobro opoznanega postojane in takanega gradiva, ker sta teraj človeka podpisanega značajista, se jima je škoda zdelo, ako je slavno nemškutarstvo kazimo v Ptujem zgledni pristojno in le svoje liberalnosti in vtrjeja za slovensko reč sta se za nemškutarstvo kazimo po vsi svoji moči potožili blagovito trdila, tako da se jima je pomembno, obrniti nemškutarstvo kazimo slovenskega protivlajstva, za kar jima bo gotovo mati Slovenija na vse večne čase hvaletna biti dobro vsemušaj vtrék imela.

Nego tako je! Od vzdrževanja do smučevanja je le on kerak, od mladolovčevca do popolnega nemškutarja le ona stopnja, čenar ta mladolovčenški kvitil in propadli državnoznobski kandidati dr. Ploj najglednili doklar vsakemu biti sposobnost ima; tena dr. Gregorjevi pa niti zamertit

pravice nimamo, da redinja lastnisti nemškutarstva in mladolovčevstva v svoji s trebahom za krabom dretci značajista.

In za to tako pri obilnosti smehovitosti abljajoče značajista se naši slavni poljudji niti zmerniti ne poljudji, med tem ko je vselej ponosni, večerni, jutrajni in dnevnai čas — pripravljena komuštrirati tega „librolovčevca“, če se ji le kolikaj svetovna zdeli prednost imati. — kar pa nikdar nikomur in noben koli čas ne brani, da si ga vsak naroliti vsem, kedarkoli, za kolikor časa koli in kamerkoli se mu to poljuditi na misel pride.

Rešpehtarjova kuharica.

No, sej sem že zdaj-nej pravilo, da tu panostne, to čirajste, ti bili in ti lejavri niso tako kar iz dle, to kolja stvar. Kaj pa bo ta žensk spolstrzej dobil kej, če ne razšed na kakšno nemštirli vtrje, k z danjama na tihem vahnjajo. Voj kaj k tega sem jest že tud siva.“

„Ves kaj, Špeha.“ so razdeli potem naš menji, ni se kimerj nivo, sem nimai nič mladotat. De le troj lon dobit, pa bod čirajan, če ne, pa peja.“

„Sej bom tud siva.“ sem rekla, „jest nočem, de b' lide za mnaj koval. V grem na plač, in reči: Visti jo no, to je pa ob tistih kuharica, ki so per Aristotelov tolik zagnali, k z danjama na tihem vahnjajo. Voj kaj k tega sem jest že tud siva.“

Toko sem odgovorila in arktivana je blo. Per takih neznanjih je dinst tolik, k' jih ni nič stran. Gospod tak ena meva, preke takin, od Kleris se kej trojajste, so tako ponosni, de s' dajjo po glav hriditi, in perizljan, de jih nič ni, de se jim kar med čuti in ut; preke drugca pa oštati in vofertati, koker njih frava preke ženstvam njih gljibe. Tak lide pa niso nikjer perizljan in tud njih tihedite se. Sami pa midijli, lodi ve, kopa so, pa niso nič, koker en kup —

Pa domi predlog čenarim. To blajnske nobej frave, k' jih je per rit tolik blo, človeka vega zmesajo. Povreda sem van ota se eno bolj interesant storjo, pa jo bom perizpajrka za drug hart.

Sej se voi le vuzimo, kaj ne? Zdel je gih pet let pred, kar se poznamo, zdel je moja mujevca letas van se bolj fletne storje pravt, koker lan. Zivav bodite! Adijlo!

Šafarjev Dolfi.

To sem jim povedal tistim na Dunaji v dravnem zboru, kaj ne? Ker paniti so se greje, ko sem jim tako pravil, kakorbliti se nikoli slišali misel. In kaj bi jim bilo se povrediti, če bi ne bili manja rekli: „Ves, Dolfi, prevred jih ne smest, mordaš biti umiljen in premdilni, da ni vsak tako bistromen in jih nima kmanu kolo boliko za ubedi, kakor njih sin. Le takilo jim povred, da se jim bo malo zabiskalo, k' je imajo zdej ministri iskati, namere pri namo, pomeni lastni svoj.“

Pa, da, mali so vspanili, keri so nekodaj prejavljali rekli, da se še ne ve, kaj čiti v meni. Saj ni vsak minister vsake ali trehstoje postaje, ampak bili so že tudi mudni, kakor jaz, ker jih ne je precej voliti, zato, k' je stranje čimle ali vtruse plačavala, doktor je kej danja imela, Zdel ne je blo tud precej zastopljivo, kaj pomena besed „po pet“, to je po pet golilnjav na mesec od sto, ali na let po 60 gld. od sto.

Slika 4: Primeri del *Rešpehtarjova kuharica*, *Krišpin Krišpovič* in *Šafarjev Dolfi*.

20

4.2.3 Analiza leposlovnih del glede na objavo v številkah časopisa

4.2.3.1 Število del glede na nadaljevanja

Leta 1869 je bilo 58 leposlovnih del, ki so bila v celoti objavljena v eni številki, torej da so se začela in končala v isti izdaji številke časopisa oz. so bila brez nadaljevanj. Leposlovna dela z enim nadaljevanjem so bila 3, 4 dela pa so bila takšna, da so obsegala 3 ali največ 9 številke.

Leta 1870 je bilo 99 del brez nadaljevanj, 4 dela z enim nadaljevanjem, 2 deli, ki sta se nadaljevali v 3 do 9 časopisnih številkah, in 2 deli, ki sta obsegali več kot 10 nadaljevanj, kar pomeni, da sta se nadaljevali v več kot desetih časopisnih številkah.

Leta 1871 je bilo 100 del, ki so bila v celoti objavljena v eni številki, brez nadaljevanj, 5 del je obsegalo le eno nadaljevanje, 7 leposlovnih del je bilo razširjenih in se nadaljevalo v 3 do 9 številkah izvodov časopisa *Brencelj* ter le eno delo, ki je imelo več kot 10 nadaljevanj.

Leta 1872 je bilo 66 del brez nadaljevanj, 4 dela z enim nadaljevanjem, 5 leposlovnih del s tremi do devetimi nadaljevanji in eno delo, ki je obsegalo več kot 10 nadaljevanj.

Leta 1873 je bilo 55 del brez nadaljevanj, z enim nadaljevanjem je bilo objavljeno eno delo, 4 dela so imela 3 do 9 nadaljevanj, 2 deli pa več kot 10.

Leta 1874 je bilo objavljenih 37 leposlovnih del brez nadaljevanj, z enim nadaljevanjem le eno delo, 3 do 9 nadaljevanj pa je imelo 5 leposlovnih del.

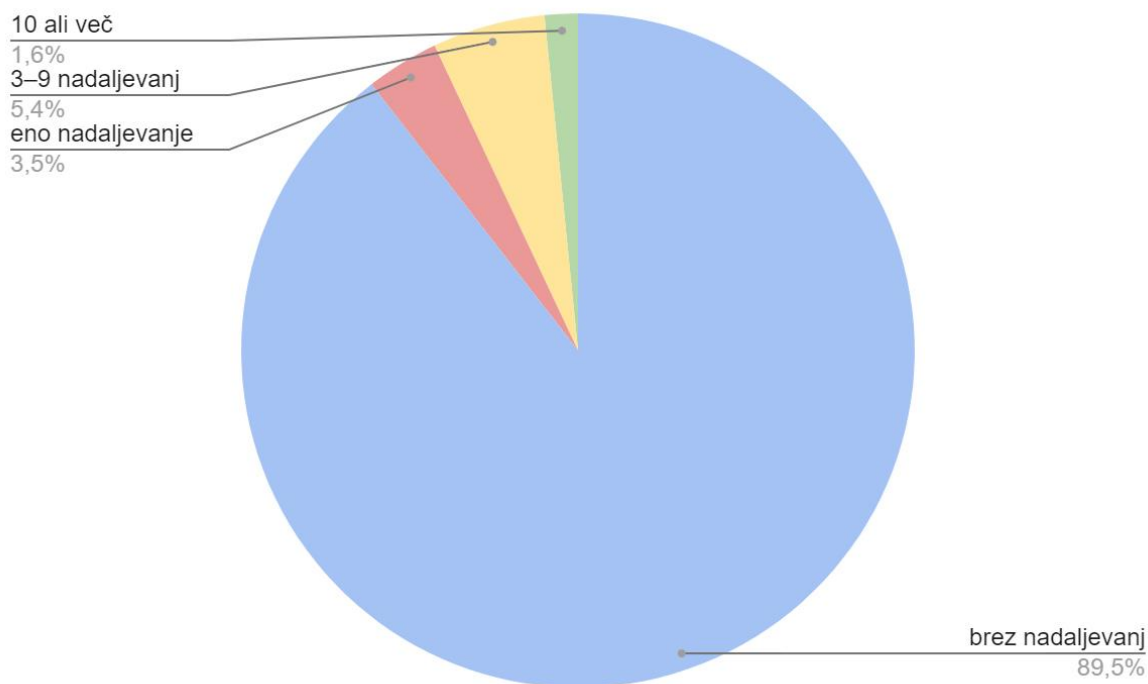
Leta 1879 je bilo 86 del brez nadaljevanj, 5 leposlovnih del s 3 do 9 nadaljevanji in 2 deli z več kot 10 nadaljevanji.

Leta 1880 pa je brez nadaljevanj bilo 61 del, 4 le z enim nadaljevanjem, 2 deli s 3 do 9 nadaljevanji in 2 deli z več kot 10 nadaljevanji.

	1869	1870	1871	1872	1873	1874	1879	1880
brez nadaljevanj	58	99	100	66	55	37	86	61
eno nadaljevanje	3	4	5	4	1	1	0	4
3–9 nadaljevanj	4	2	7	5	4	5	5	2
10 ali več nadaljevanj	0	2	1	1	2	0	2	2

Tabela 1: Podatki o številu del glede na nadaljevanja v vsakem letu.

Tabela prikazuje podatke o številu del glede na nadaljevanja v vsakem obravnavanem letu, graf pa slikovno uprizarja podatke o procentualnem številu del brez nadaljevanj, z enim nadaljevanjem, s tremi do devetimi nadaljevanji in več kot 10 nadaljevanji v vseh obravnavanih letih skupaj.

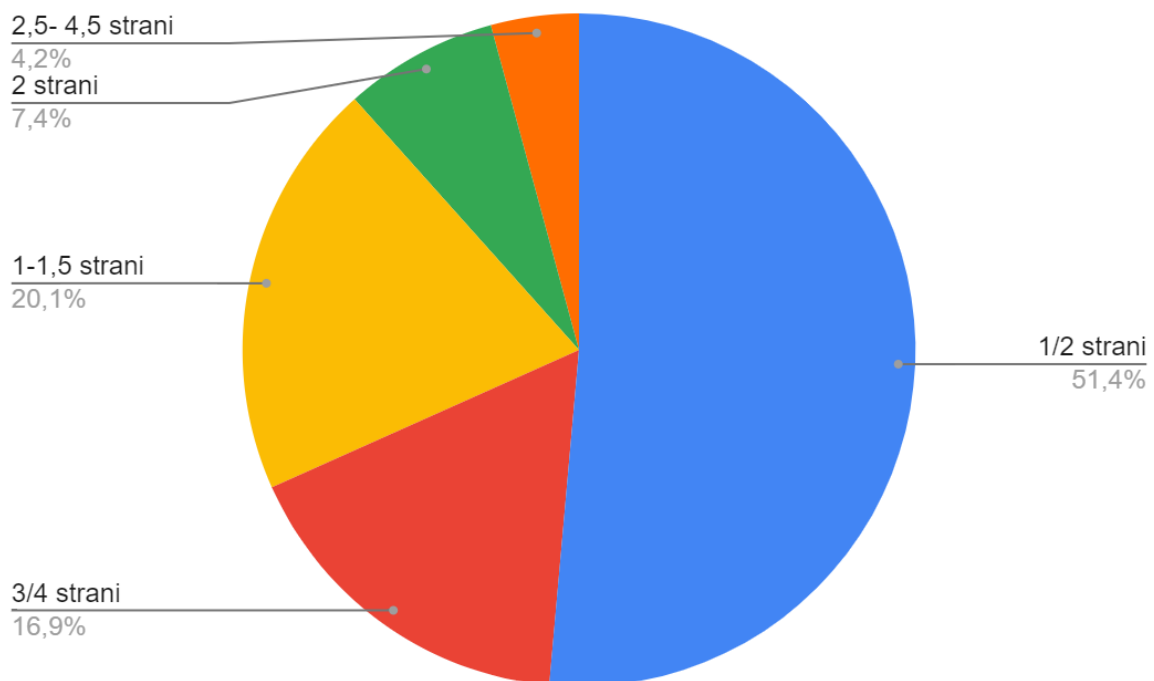
Graf 4: Število del glede na nadaljevanja v vseh letih skupaj (v %).

4.2.3.2 Število del glede na obseg strani

Rešpehtarjova kuharca je bila prvič objavljena leta 1869 v zadnji številki izdaje (letnik 1, številka 22), dolžina podlistka je bila pol strani. V letu 1870 se je v 11. številki podlistek *Rešpehtarjove kuharce* začel daljšati, obsegal je tri četrtine celotne strani, vendar je z naslednjo številko ponovno pokrival le pol strani 4-stranskega časopisa. V 14., 16., 18., 20. in 22. številki je *Rešpehtarjovo kuharco* zamenjal pol strani obsežen podlistek *Grajšinski ferboltar*. V 24. številki drugega letnika se pojavita tako *Grajšinski ferboltar* kot tudi *Rešpehtarjova kuharca*, vsak pa obsega približno četrtino strani. Leta 1871 je v 1. številki *Rešpehtarjova kuharca* obsegala le pol strani, pojavilo pa se je tudi daljše besedilo *Jaka in Anka* s podnaslovom »žalostna povest za smeh«, ki je obsegala tri četrtine celotne strani. V 2. in 3. številki *Rešpehtarjova kuharca* ni bila objavljena, povest *Jaka in Anka* pa je zopet zapolnila tri četrtine strani. V 7. številki se prvič pojavi podlistek *Schaffarjev Dolfi*, ki obsega polovico strani. Leta 1872 je v številki 5 dodan podlistek *Pavliha*, »*Brenceljnov*« *novičar* z obsegom pol strani, v 11. številki pa *Pavliha v Celji*. V 15. številki pa je prvič objavljen *Krišpin Krišpovič*, podlistek, ki obsega tri četrtine strani. *Rešpehtarjova kuharca* je objavljena na 3. strani z dolžino pol strani. V 12. številki se obseg *Rešpehtarjove kuharce* podaljša, podlistek obsega tri četrtine strani, *Krišpin Krišpovič* pa v tej številki ni objavljen. Le-ta se ponovno pojavi v 17. številki z obsegom pol strani. V zadnji številki leta 1872 pa *Rešpehtarjova kuharca* obsega polovico strani, medtem ko *Krišpin K.* zapolni le četrtino strani. V letu 1873 v prvih štirih številkah po obsegu podlistkov prevladuje *Krišpin Krišpovič*, ki obsega polovico ali tri četrtine strani, medtem ko *Rešpehtarjova kuharca* polovico ali pa le četrtino strani, v nadaljnjih izvodih pa sta po večini objavljena oba, z obsegom pol strani. V 11. in 12. številki *Rešpehtarjova kuharca* v svoji pripovedi omeni *Krišpina Krišpoviča* oz. naznani njegov prihod. Njegov podlistek v tej številki ni objavljen, prisotna pa je le ilustracija. *Krišpin Krišpovič* začne s 13. in 14. številko izhajati v obsegu 1,5 dolžine strani. V številki 19, 20 in 21 se pojavi izjemno dolgo besedilo z naslovom *Tone Kruhovič*, ki obsega 4,5 strani in ima eno nadaljevanje. V letu 1874 v 1., 2. in 3. številki pa je objavljena povest *Predsednica mačka* (Nekoliko politična, pa vsakemu lahko razumljiva povest), ki obsega 3 strani časopisa. Prav tako pa so objavljeni vsi trije podlistki, *Rešpehtarjova kuharca* z obsegom treh četrtin strani in *Krišpin Krišpovič* ter *Schaffarjev Dolfi*, oba objavljena na polovici časopisne strani. V prilogi je objavljeno še daljše besedilo na dveh straneh »*Brencelj*« *potuje po svetu*. V letu 1879 pa je v začetnih številkah kot daljše besedilo prevladovala *Rešpehtarjova kuharca* z obsegom 1 strani časopisa. V letu 1880 prevladuje

podlistek Pavliha, ki obsega 2 strani časopisa, sledi mu *Rešpehtarjova kuharica* z 1 stranjo ali s stranjo in pol.

Tabela in graf prikazujeta podatke o številu del glede na obseg strani. Najdaljša dela so bila objavljena v letih 1873 in 1874 (*Predsednice mačka*, *Tone Kruhovič*, *Pavliha gre k razstavi na Dunaj*). 51,4 % leposlovnih del je obsegalo pol strani, 16,9 % je zavzemalo tri četrtine strani časopisa, 20,1 % je imelo obseg 1 do 1,5 strani, 7,4 % je obsegalo točno 2 strani in 4,4 % je obsegalo 2,5 do 4,5 strani časopisa.

Graf 5: Število del glede na obseg strani v letih 1869–1874 in 1879–1880.

	1869	1870	1871	1872	1873	1874	1879	1880
1/4 strani	12	1						
1/2 strani	26	39	17	21	19	8	13	3
3/4 strani	2	1	8	13	4	6	12	2
1 stran	3	6	3	3		2	12	6
1 1/4 strani		1					3	4
1,5 strani				3	4	1	1	5
2 strani			3		4	3	2	9
2,5 strani			1		1		1	
3 strani					1	1		
3,5 strani					1	1		
4 strani					1	2		
4,5 strani					1	1		

Tabela 2: Podatki o številu del glede na obseg strani.

5. Zaključek

V diplomskem delu sem izpisala bibliografijo vseh leposlovnih del, ki so izšla v *Brenclju* v letih 1869–1874, 1879 in 1880, ter le-to postavila na spletišče Wikivir (<https://sl.wikisource.org/wiki/Brenclj>). Podatke sem predstavila tudi v obliki grafov.

Potrdil se je glavni namen *Brenclja*, da gre za satirični časopis, ki srdito nasprotuje nasprotnikom Slovencev in narodnim izdajalcem.

Avtor leposlovnih del je povečini Alešovec sam. Analiza tudi jasno pokaže, da je število leposlovnih del do leta 1871 strmo naraščalo, po omenjenem letu pa se je zgodil strm padec leposlovnih del v objavljenih številkah, ki se je postopoma še zmanjševal, z izjemo leta 1879, ko se število leposlovnih del zopet rahlo poveča. Podoben trend se zgodi s podnaslavljanjem teh del, s tem da v letu 1879 ne beležimo rasti, kot pri številu objavljenega leposlovja. Prevladujoča vrstna oznaka je pesem.

Največ del je izšlo v enem kosu, kar 89,5 %, samo 1,6 % pa je imelo 10 nadaljevanj ali več, kamor spadata priljubljena podlistka *Rešpehtarjova kuharca* in *Krišpovič*, od 3 do 9 nadaljevanj je imelo 5,4 % leposlovnih del, eno nadaljevanje pa le 3,5 %.

Dinamika del skozi čas se je spreminjala, najdaljša dela so bila objavljena v letih 1873, 1874, 4,4 % leposlovnih del. Z dolžino pol strani je bilo največ del, in sicer 51,4 %.

6. Viri in literatura

Damir Globočnik. Alešovčev Brencelj. *Zgodovinski časopis* 58/1–2 (2004). 7–45.

[Seznam slovenskih humorističnih časopisov](#). Wikipedija: Prosta enciklopedija.

[Jožef Blaznik](#). Wikipedija: Prosta enciklopedija.

[Jakob Alešovec](#). Slovenska biografija. SAZU.

Jakob Alešovec (1884). *Kako sem se jaz likal*. [dlib.si](#).

Brencelj. Digitalna knjižnica Slovenije. [dlib.si](#).

[Pavliha](#). Wikipedija: Prosta enciklopedija.

Brencelj. *Kmetijske in rokodelske novice* 24/10 (07. 03. 1886). [dlib.si](#).

7. Bibliografija leposlovnih del v *Brenclju*

7.1 Leto 1869

- Vojska ali mir. 1/1
- Ljubljanske čenče. 1/1
- Brencelj med Mameluki. 1/2, 1/3
- Mestjani. 1/4
- Brenceljnu prede. 1/4
- Oh. 1/5
- Mameluški zbor. 1/5, 1/11, 1/13, 1/14, 1/17, 1/18, 1/19
- Kako dolgo še. 1/6
- Brencelj: Brencelj v mameluški zbornici. 1/6, 1/7, 1/8
- Pomen taborov. 1/7
- Konstitucionalni evangelij. 1/7
- Brencelj: Taboriti. 1/7
- Kaj je liberaluh. 1/7
- Nauk nemškutarja mlademu sinu. 1/7
- Brenceljnova. 1/7
- Po taboru. 1/8
- Pajk in Brencelj. 1/8
- Zbor mameluških modrijanov. 1/9
- Brencelj: Taborov sad. 1/9
- Brencelj: Konšt. prijaznost. 1/10
- Zbor mameluških junačkov. 1/10
- Kdo sta. 1/10
- Razglas, veljaven za celo Dežmanijo. 1/11
- To pa že. 1/11
- Klobuštrovič: Najkrajša pot. 1/11
- Strašna smrt. 1/11
- Liberalizem. 1/12
- Brencelj: Slavno ministerstvo v Blatni vasi. 1/12

- Pozdrav ljubljanskih turnarjev nemškim turnarjem v Brnu. 1/12
- Brencelj: Kedaj bo konec blamaž. 1/14
- Izvrsten latinec. 1/14
- Stare pesmice v novi obleki. 1/15
- Pogovori. 1/15, 1/16, 1/17, 1/18
- Nemčurjem. 1/15
- Cene in Germanica: Žalostna in resnična povest. 1/15
- »Kranjcu«. 1/15
- Turnarji. 1/15
- Kako gospod Pajk razlaga kmetom evangelij. 1/15
- Dober odgovor. 1/15
- Besede očeta svojemu sinu. 1/16
- Pesnik in Vila. 1/16
- Zopet dolg nos. 1/16
- Turniček II. in III. 1/16
- Slabo vezane pesmi. 1/17
- Zanimiva povest, kakoršno je Ribničan Kromar v deželnem zboru povedati pozabil. 1/18
- Dvojna mera. 1/18
- Pred sodnijo. 1/18
- Grobni napisi. 1/18, 1/19
- Turnarja in sv. Peter. 1/18
- Dalmacija, kakor si jo predstavljajo nemški listi. 1/19
- Štiri dobe. 1/19
- Čuvajska politika. 1/19, 1/20, 1/21, 1/22
- Brencelj: Nemškutarja dom. 1/20
- Mameluška razsodba. 1/20
- Pesem, katero je gosp. Drašler, ker jo je bila policija izbrisala tiho pel. 1/20
- V šoli. 1/20, 1/21
- V štacuni. 1/20
- Johan: Iz Dalmacije. 1/21
- Liberalni letni časi. 1/21
- Nasprotno čustvo (antipatija). 1/21

- Slavno blatnovaško ministerstvo. 1/21
- Staremu letu. 1/22
- Rešpehtarjova kuharca. 1/22
- Po 19. decembru. 1/22
- »Juriju s pušo«. 1/22

7.2 Leto 1870

- Brencelj: Vošilo za novo leto. 2/1
- Rešpehtarjova kuharca. 2/1, 2/2, 2/3, 2/4, 2/5, 2/6, 2/7, 2/8, 2/10, 2/11, 2/12, 2/13, 2/15, 2/17, 2/19, 2/21, 2/23, 2/24
- Brencelj:Pogovori. 2/1, 2/2, 2/3, 2/4, 2/5, 2/6, 2/7, 2/8, 2/10, 2/13, 2/14, 2/15, 2/16, 2/18, 2/19, 2/20, 2/22, 2/23, 2/24
- 30 jagrom. 2/1
- Žabe in vol: Basen. 2/1
- »Župan«. 2/2
- Pri volitvi v Idriji. 2/2
- Kljunu. 2/2
- Nekdanji in zdajni časi. 2/3
- Uganjke. 2/3, 2/4, 2/6, 2/13
- Heureichu. 2/3
- Vjeto pismo. 2/3
- Zvonec. 2/4
- Rojaki. 2/4
- Nerodnim ljudem za ušesa. 2/5
- O časi. 2/5
- Modra sodba. 2/5
- Slovenščina v uradnji. 2/6
- Blagodušnost. 2/6
- Käsmacherjeva pesem. 2/6
- V šoli. 2/6
- Bister odgovor. 2/6, 2/9

- Želodec in udje: Brenceljnova basen, za Rimljane v latinščino prestavljena po Ezopu. 2/7
- Mameluški zbor. 2/7
- Liberaluhi in dijak. 2/7
- Brencelj: Ne boš, Jaka. 2/8
- Propadlim kandidatom ministerstva. 2/8
- Pri nabiranji vojakov. 2/8
- Enfante terrible. 2/8
- Čudo. 2/8
- Kljunova. 2/8
- Uganjki. 2/8
- V pisarnici. 2/9
- Kukavica in pastaričica: Brenceljnova basen. 2/9
- Ponudba zarad sprave. 2/10
- Pajk II. 2/10
- Nemškutarska. 2/10
- Cene. 2/10
- Brencelj: Volilcem kronovine kranjske. 2/11, 2/12
- Lisica in grozdje: Stara po Brenceljnova prenovljena basen. 2/11
- Nemškutarska ognjena straža. 2/11
- Slovenec pred volitvijo. 2/11
- Kandidati po deželi. 2/12
- Pred volitvijo. 2/12
- Naš Cene. 2/12
- Zvit deček. 2/12
- Slovenskemu narodu. 2/13
- Enakopravnost. 2/13
- Grajšinski ferboltar. 2/14, 2/16, 2/18, 2/20, 2/21, 2/24
- Pet krav za groš ali Kako je Slovenec vjel nemškutarja: Resnična dogodba. 2/14
- Grozovita dogodba. 2/14
- Kača in žabe. 2/14
- O volitvah. 2/14
- Nemčurske gasilne straže popotnica. 2/14

- Johan: Soldaško pismo. 2/15
- Korajžo. 2/15
- Izgled županom. 2/15
- Brenclj: Tolažba. 2/16
- Pred nebeškimi vrati. 2/16, 2/20
- Kljun. 2/16
- Ni vraža. 2/16
- Nemčurju. 2/16
- Najnovejše modroslovje. 2/17
- Zopet izgled župana. 2/17
- Pred sodnijo. 2/17
- Za ustavo. 2/17
- Resnična, a žalostna. 2/17
- Pesem od nesrečnega poslanca. 2/17
- Iz svobodnih časov. 2/18
- Naš čevelj. 2/18
- Skrivne dogodbe. 2/18
- Uganjka. 2/18, 2/22
- O zadevah slovenščine v uradnijah. 2/18
- Črtica iz liberalnega testamenta. 2/19
- Veseli Kranjec. 2/19
- Gasilne straže pesem. 2/19
- Opravičena skrb. 2/19
- Zastavica. 2/19
- »Tagblattova« obrita svinja. 2/20
- Iz starih časov. 2/20
- Stari Brenclj: Inteligencija in kapital. 2/20
- Čolnar in farizej: Resnična basen. 2/20
- Stara pesem. 2/21
- Na ulici. 2/21
- Čudodelno mazilo. 2/21
- Na pošti. 2/21

- Pogovori o »Tagblattu«. 2/21
- Ustavovercem. 2/21
- Dežmanova policaja. 2/21
- Koreljnu. 2/22
- Modri sklepi mestnega zbora. 2/22
- Žabe in vol: Stara, v dunajskem državnem zboru ponovljena basen. 2/22
- Stari Brencelj: Oj, le naprej. 2/23
- Ljubljanska hranilnica. 2/23
- Pes in maček. 2/23
- Slovo staremu letu. 2/24
- Modri očetje. 2/24
- Črtica, kakoršna se utegne prigoditi v Ljubljani. 2/24
- Nove in pregrete smešnice. 2/24
- Spominki. 2/24
- Babilonski stolp. 2/24
- Iz nemške šole. 2/24
- Brencelj svojim. 2/24

7.3 Leto 1871

- Brencelj: Moj program. 3/1
- Jaka in Anka: Žalostna povest za smeh. 3/1, 3/2, 3/3, 3/4, 3/5, 3/6, 3/7, 3/9
- Čudna smrt. 3/1
- Rešpehtarjova kuharica. 3/1, 3/10, 3/14, 3/20, 3/24, 3/4, 3/6, 3/8, 3/12
- Zbor mameluških modrijanov. 3/2
- Pogovori. 3/2, 3/3, 3/4, 3/5 3/7, 3/8, 3/9, 3/10, 3/11, 3/12, 3/13, 3/15, 3/17,18, 3/19, 3/20, 3/21, 3/22, 3/23
- Pred sodnijo. 3/2
- Klobuki po ceni. 3/2
- Beli Ljubljani. 3/2
- Pogovor dveh Metličanov. 3/2, 3/5
- »Proklete grablje«: Stara pesem, po D. Dežmanu ponarejena. 3/2, 3/3
- Anatomska opazka. 3/3

- Zdihljej starega kmeta. 3/3
- Nove vraže. 3/3
- Žalostna dogodba. 3/3
- Zdravnik za vse. 3/3
- V šoli. 3/3, 3/5, 3/7
- Slava pruski kulturi. 3/4
- Žalosten nasledek velike vstopnine. 3/5
- »Brencelj« na popotvanji: V Parizu. 3/5, 3/7, 3/9
- Brencelj: Al bo kaj. 3/5
- Prizor iz igre »Lumpaci-Vagabund«. 3/5
- Tolažba. 3/5
- Bolna Avstrija. 3/5
- Grofu Hohenwart-u. 3/5
- Zrel deček. 3/6
- Odgovor. 3/7
- Nasledki ponemčevanja imen: Resnična zgodba. 3/7
- Schaffarjev Dolfi. 3/7, 3/9, 3/11, 3/13, 3/15
- Le po njih. 3/7
- Nov župan. 3/8
- Pesem ljubljanskih želodarjev: Po znanih starih napevih. 3/8
- Za pirihe. 3/8
- Le mene ne. 3/9
- Dežman po vsih kotih: Ali čudna dogodba, katera se je prigodila Štrboseljnovemu Janezu. 3/9
- Ljubljanskega magistrata delavnost. 3/9
- Dvojna mera: Resnična zgodba. 3/9
- Čudež kranjske dežele. 3/9
- Vezani abecednik. 3/9
- V nebesih. 3/9
- Stara rimska povest. 3/10
- O ljubljanski hranilnici. 3/10, 3/11, 3/13, 3/17,18
- Za posnemanje. 3/10

- Pri državni mizi. 3/10
- Nekaj novega. 3/10
- Slabi nasledki. 3/10
- Brencelj v imenu vseh mrčesov: Živijo novi deželni predsednik. 3/11
- Šli smo. 3/12
- Liberalec in klerikalec. 3/12
- Slovenci – otroci. 3/13
- Prepovedani tabor: Za Slovence jako podučna povest. 3/13
- Dobro. 3/13
- Čudni vzroki. 3/13
- Čudna žlahta. 3/13
- Hrepenenje po Prusih. 3/13
- Kazen požrešnosti. 3/13
- Pri sodbi. 3/13
- Tožba vinskega brata. 3/13
- Zaupnica. 3/13
- Na ulicah. 3/13
- O davkih. 3/13
- Vjeta pisma. 3/13
- Prava narodnost. 3/13
- O petji v cerkvi. 3/13
- K zboru nemčurjev v Gradcu. 3/14
- Pes in sodnik: Zanimiva povest ali kako se je gospod čuček spekel. 3/14
- Slovo državnemu zboru. 3/14
- Pogovor. 3/14
- Pri vojaških vajah: Podobe iz Slovenskega. 3/14, 3/15
- Na železniški postaji. 3/14, 3/15
- En dan življenja slovenskega vrednika. 3/15
- Kako se je ljubljanski mestni odbor auscajhnal. 3/15
- Slovo državnemu zboru. 3/15
- Modrovanje. 3/15
- Osmer Kavec. 3/15, 3/16, 3/17, 18, 3/22

- Na poti. 3/15
- Slaba letina. 3/15
- Ljubljanski cinskrajcar. 3/15
- »Sokol« v Celji. 3/16
- Pogovor dveh turnarjev. 3/16
- Nova doba. 3/17, 18
- Korist gole nemščine: Že stara po Brenceljnu pogreta smešnica. 3/17, 18
- Kazen nemškutarja: Resnična zgodba. 3/17, 18
- Pred Celjem. 3/17, 18
- Smešno, če je res. 3/17, 18
- Razloček. 3/17, 18
- Vrečku. 3/17, 18
- Gospod Kromar in kmetič. 3/19
- Prekanjena opica: Stara basen. 3/19
- Slovo: Tožba osupnjenih nemčurjev. 3/20
- Ubogi Wurzbach. 3/20
- Lahek primerljaj: Kako bi se gosp. Muleju lahko zgodilo. 3/20
- Pred kazino. 3/20
- Podobe iz slovenskega življenja: Na rotovžu. 3/20
- V šoli. 3/20, 3/21
- Žalostno. 3/21
- Kaj bo pa zdaj. 3/22
- Pametno. 3/22
- Umna razsodba. 3/22
- Po vrsti. 3/22
- Gospod Obreza! 3/22
- Sitna napaka. 3/22
- Čudno! 3/22
- Zopet volitev. 3/23
- Nov ministerski predsednik. 3/23
- Pri volitvi. 3/23
- Kmet je zvit: Resnična dogodba. 3/23

- Kranjskim volilcem po volitvah. 3/24
- Brencelj vesel pogrebec: Staremu letu. 3/24
- Volilcem ljubljanskim po volitvi. 3/24
- Nasledki volitve v Ljubljani. 3/24
- Brencelj: Voščilo za novo leto. 3/24

7.4 Leto 1872

- Rešpehtarjova kuharica. 4/1, 4/3,4, 4/6, 4/8, 4/9,10, 4/15, 4/16, 4/18, 4/19,20, 4/21,22, 4/24
- Krišpin Krišpovič. 4/15, 4/17, 4/19, 20, 4/21, 22, 4/23, 4/24
- V šoli: Resnična dogodba, pripetila se gosp. Savaschnigggu. 4/1, 4/3, 4
- Iz Olimpa. 4/3, 4, 4/19, 20
- Osmer Kavec. 4/7, 4/9, 10, 4/15
- Pogovori. 4/1, 4/3, 4, 4/5, 4/11, 4/24
- Pavliha v Celji. 4/9,10, 4/11
- Novo leto 1872. 4/1
- Odprto pismice gosposu Leitmeier-ju, stražniku javne varnosti v Ljubljani. 4/1
- Potres v Mokronogu: Po »Tagblattovi« šegi. 4/1
- Sočutje. 4/1
- Pred državnem zborom. 4/1
- Mameluške žabe. 4/2
- Pogovor dveh gospodinj. 4/2
- Pomenljiva znamenja. 4/3, 4
- Jože in njegov brat: Zanimiva povest za vsacega. 4/3, 4
- Riba in kmeta: Podučna povest v podobah. 4/3, 4
- Pogovor dveh »domoljubov«. 4/3, 4
- Po nosu ena. 4/3, 4
- Primerna beseda. 4/3, 4
- Pavliha, »Brenceljnov« novičar. 4/5
- Pri obedu. 4/5
- Nezadovoljen kmetič: Podučna povest za ljudstvo. 4/6, 4/7, 4/8, 4/9, 10
- Vse za narod, ali poslanec Črne na Dunaji: Malo podučljiva pesem za poslance in tiste, ki žele postati. 4/6

- Le po duhovščini! 4/7
- Dežmanova figa. (Ficus Dežmani). 4/7
- Miroslav: Pismo iz Olimpa. 4/7, 4/17, 4/21, 22
- Po čeških volitvah. 4/8
- Iz dandanašnje šole. 4/9, 10
- Pogovor (Brencelj). 4/9, 10
- Dober odgovor. 4/9, 10
- Zrel deček. 4/9, 10
- Vladna pot podpore: Resnična povest iz Turškega. 4/9, 10
- »Sokol« v Litiji. 4/11
- Seja ljubljanskih modrijanov: Zanimiva občinska komedija. 4/11
- Smešna dogodba iz Češkega. 4/11
- Zakasnjeno iz Litije. 4/11
- Nespodobno. 4/11
- Muha Kostanjeviška: Pismo iz Kostanjevice. 4/11
- Pri volitvah na Hrvaškem. 4/11
- Vekoviti spomin. 4/12
- Nevarnost potovanja po kmetih ali kaj se je Petru Schwabu na kmetih pripetilo. 4/12
- Ga že imamo! 4/13
- Sloveči pridigar Bojpod Ali Zelenikar. 4/13
- Tičji lov. 4/13
- Hoja na Dunaj. 4/14, 4/15, 4/16
- Vladna podpora – nesreča. 4/14
- Nova prikazen. 4/15
- Celjski romarji: Strašno ganljiva povest. 4/15
- Ribničan in Ljubljančan. 4/16
- Pred šolo. 4/16
- Sandor in Rudi. 4/16
- Šolski nadzornik v zadregi. 4/17
- Pogovor dveh kmetov. 4/17
- Iz šole (Brencelj). 4/18
- Če je res! 4/18

- Pleničarjeva radost. 4/18
- Brencelj: Kaj nam je treba – kaj se nam d´a? 4/19, 20
- Berači: Na vso moč smešna, za nas pa res žalostna igra z vstavoverno ošabnostjo. 4/19, 20
- Stara zastavica. 4/19, 20
- Živela Avstrija: Pesem pruskih Nemcev in Židov. 4/19, 20
- »Brenceljnov« sanje. 4/19, 20
- Kaj bom pel: Žalostna pesem Brenceljna. 4/21, 22
- »Brenceljnov« sanje. 4/21, 22
- Album deželnemu zboru kranjskemu. 4/21, 22
- Stara prestrojena pesem. 4/21, 22
- Izgledna država. 4/21, 22
- Iz Žabjeka. 4/23
- V kranjskem deželnem zboru. 4/23
- Poslanec Zagore. 4/23
- Na sv. Miklavža dan. 4/23
- Brencelj: K novemu letu. 4/24
- Samotne misli bivšega zanemarjenega poslanca. 4/24
- »Slovenija« in večina kranjskega deželnega zbora. 4/24

7.5 Leto 1873

- Miroslav: Iz Olimpa. 5/1, 2, 5/3, 4, 5/5, 6, 5/17, 18, 5/19, 20, 21
- Krišpin Krišpovič. 5/1, 5/3–10, 5/13,14, 5/15,16, 5/17,18, 5/19,20,21, 5/22,23,24
- Pogovori. 5/3, 4, 5/5, 6, 5/15, 16, 5/19, 20, 21
- Neumni pogovori. 5/5, 6, 5/7, 8, 5/9, 10, 5/11, 12
- Rešpehtarjova kuharica. 5/1–8, 5/11,12, 5/13,14, 5/15,16, 5/17,18, 5/19,20,21, 5/22,23,24
- Tone Kruhovič: Kako je službe iskal in kaj je pri tem vse skusil. 5/19, 20, 21, 5/22, 23, 24
- Pavliha gre k razstavi na Dunaj. 5/7,8, 5/9,10, 5/11,12, 5/13,14, 5/15,16, 5/17,18
- Nov volilen red – za novo leto 1873. 5/1
- Pri ministru nauka. 5/1
- V kake zadrege vtegne priti človek po časnikih. 5/1
- Svojim prijateljem. 5/1, 2
- Nov volilen red – za novo leto 1873. 5/1, 2

- Znamenje časa. 5/1, 2
- Tatvinska zvitost: Dogodba, kakoršna se zdaj prav lahko zgodi. 5/3, 4
- Učiteljski pogovor. 5/3, 4
- Pred ljubljanskem »rotovžem«. 5/3, 4
- Najskrivnejše misli odločnega demokrata. 5/3, 4
- Nauki previdnega očeta. 5/3, 4
- Ričet iz Žabjeka (Brencelj). 5/3, 4
- Dobrota ponemčevanja šol. 5/5, 6
- Kaj gosp. Ahčin prepové: Zanimivosti Ljubljane. 5/5, 6
- Krivoverstvo. 5/5, 6
- Dr. Jože Suppan: Je že vrag! 5/5, 6
- »Slov. Narodu«. 5/5, 6
- Neumni pogovori. 5/5, 6
- Dežman ima red. 5/5, 6
- Brencelj: Zdihljej po svobodi. 5/7, 8
- Kako se zastonj vozi. 5/7, 8
- Neumni pogovori. 5/7, 8
- Žabe in r. Costa: Narodná basen. 5/7, 8
- Pred narodnim hlevom. 5/7, 8
- Judje na Dunaji. 5/9, 10
- Čudež nemške kulture. 5/9, 10
- Neumni pogovori. 5/9, 10
- Podučni pogovori. 5/9, 10
- Iz šole po novi šegi. 5/9, 10
- V šoli. 5/9, 10
- »Stari« so že ob tla! 5/11, 12
- Iz šole po novi šegi. 5/11, 12
- Neumni pogovori. 5/11, 12
- Nov misijonár. 5/11, 12
- »Brencelj« in Mladostenec. 5/11, 12
- Vse za narod, omiko, svobodo: Pesem možiceljnov, ki so na Štajerskem pogoreli in na Kranjsko prišantali. 5/13, 14

- Proč z babjeverstvom! 5/13, 14
- Zarnik, Vošnjak, pa še nekdó: Jako zabavljiva povest, v kateri vse po vrsti gre in vsak svoje dobi, ki se pa vendar-le smešno konča. 5/13, 14
- Volite! Volite! 5/15, 16
- Zakaj uradnikov ne volit: Pogovor preprostega kmeta z bolj izobraženim sosedom. 5/15, 16
- Bravo, Ljubljancani! Dobro! 5/17, 18
- Drobtinica. 5/17, 18
- Po volitvah. 5/17, 18
- Korelj in Dolfi. 5/17, 18
- Dr. Jože Vošnjak (Brencelj). 5/17, 18
- Laž in Resnica: Dvospev po godbi svobodni. 5/19, 20, 21
- Pred nebeškimi vrati. 5/19, 20, 21
- Ciganjka in kovač. 5/19, 20, 21
- Pasja učenost. 5/19, 20, 21
- Brencelj: Vošilo za novo leto. 5/19, 20, 21
- Praktično razlaganje sv. pisma. 5/22, 23, 24
- Kako smo se Slovenci »guncali«: Spomin na zadnje volitve. 5/22, 23, 24
- Dobrote proste hrane po hišah: Resnična, pa ne prav prijetna povest iz dijaškega življenja. 5/22, 23, 24
- Prizori pred sodnijo. 5/22, 23, 24
- Večerja sprave. 5/22, 23, 24

7.6 Leto 1874

- »Brencelj« potuje po svetu. 6/1,2,3, 6/4,5,6, 6/7,8,9
- Iz Olimpa. 6/4,5,6, 6/7,8,9, 6/10,11,12, 6/13,14,15
- Krišpin Krišpovič. 6/1,2,3, 6/4,5,6, 6/7,8,9, 6/10,11,12, 6/13,14,15
- Rešpehtarjova kuharica. 6/1,2,3, 6/4,5,6, 6/7,8,9, 6/10,11,12, 6/13,14,15
- Šafarjev Dolfi. 6/1,2,3, 6/4,5,6
- Predsednice mačka: Nekoliko politična, pa vsakemu lahko razumljiva povest. 6/1,2,3, 6/4,5,6, 6/7,8,9, 6/10,11,12, 6/13,14,15

- Brencelj: Holá, haló – zdaj pa že bó: Pesem veselega Slovenca. 6/1, 2, 3
- Slovenske šole. 6/1, 2, 3
- Pri državni policiji. 6/1, 2, 3
- Skrivna misel nekega poslanca »mladih«. 6/1, 2, 3
- Pri preiskavi za nove davke. 6/1, 2, 3
- Pred nebeškimi vrati. 6/1, 2, 3
- Minister De Pretis in Dolenjec. 6/1, 2, 3
- Brencelj: Spomenice nekaterih naših državnih poslancev. 6/4, 5, 6
- V šoli. 6/4, 5, 6
- Spodletelo. 6/4, 5, 6
- Otročja bistrournost. 6/4, 5, 6
- Mazilo za ošabneže. 6/4, 5, 6
- Narobe svet (Brencelj). 6/4, 5, 6
- Narod je hud. 6/4, 5, 6
- »Erentag« ali »prüfengsfest« nove jere, kakor so ga obhajali Mameluki nedavno v trgu Bicagon. 6/7, 8, 9
- Ga že imamo! 6/7, 8, 9
- V šoli ljubljanski. 6/7, 8, 9
- Učenik in učenec. 6/7, 8, 9
- To so tiči, tatjé! 6/7, 8, 9
- Pravo zdravilo. 6/7, 8, 9
- Dr. Vošnjak in dr. Razlag pred volilci. 6/7, 8, 9
- Telegrami iz vseh delov sveta. 6/10, 11, 12
- Zmešane reči. 6/10, 11, 12
- Oda »Brenceljna«: V premišljajoči samotnosti. 6/10, 11, 12
- v nemški šoli. 6/10, 11, 12
- Pogovori. 6/10, 11, 12
- Malo robato, pa dobro. 6/10, 11, 12
- Tužna mati spridenemu sinu. 6/10, 11, 12
- O žabjeku. 6/10, 11, 12
- Drobtinice (Brencelj). 6/10, 11, 12
- Pravi pomen. 6/10, 11, 12

- Slovestveno. 6/10, 11, 12
- Brencelj: Staremu letu 1874. 6/10, 11, 12
- Gospod Ahčin, oficijalni zagovarjalec vlade. 6/13, 14, 15
- Pogovori. 6/13, 14, 15
- Skrivna misel šolskega »strahu« Pirkerja. 6/13, 14, 15
- Vestenekovega Frencljna življenje, dejanje in bodočnost. 6/13, 14, 15

7.7 Leto 1879

- Drobnice. 11/5, 11/6, 11/15,16, 11/17,18
- Krišpin Krišpovič. 11/5, 11/9,10, 11/14, 11/15,16, 11/19,20
- Rešpehtarjova kuharica. 11/1, 11/3, 11/5, 11/7, 11/9, 10, 11/13, 11/15–24
- V šoli. 11/1, 11/4, 11/8, 11/14
- Miroslav: Z Olimpa. 11/8, 11/14, 11/17,18, 11/21,22, 11/23,24
- Pavliha. 11/1, 11/2, 11/4, 11/6, 11/8, 11/9,10, 11/11, 11/12, 11/13, 11/15,16, 11/17,18, 11/19,20, 11/21,22, 11/23,24
- Pogovor (Brencelj). 11/1
- Pogovori. 11/2, 11/9,10, 11/15,16, 11/17,18, 11/19,20, 11/21,22
- Dežman – ta je tič! 11/9, 10
- Zdihovanje novega leta 1879. 11/1
- Različne misli o starem letu. 11/1
- Kako se žival v drugo spremeni. 11/1
- Dobrota nemškega jezika. 11/1
- Ponižane žabe: Stara basen v novi obleki. 11/2
- Zvijačno. 11/2
- Pes in vol: Kratka basen. 11/2
- Zanesljivo znamenje. 11/2
- Pri skušnji. 11/2
- Mahnil ga je. 11/3
- Modro (Brencelj). 11/3
- V Ljubljani, kakor bi imelo biti. 11/3
- Ministri z zakrpanimi ali zašitimi hlačami. 11/4

- Zopet le duhovščina. 11/4
- Nerazumljivo. 11/4
- Halí, haló, papirja več ne bo! 11/4
- Razloček med Slovencem in lahomom. 11/4
- Srebrni denar. 11/4
- Beriška slovenščina. 11/4
- Nasvét koroškim ljudskim učiteljem. 11/5
- Kako se tički lové. 11/5
- Mažar – gospodar. 11/5
- Opravičena nevolja. 11/5
- Pri zdravniku (Brencelj). 11/5
- Naglost nekđaj in zdaj. 11/5
- Pogovor »Brenceljnov« z ministerskim kandidatom. 11/6
- Dogodba iz davnih časov. 11/6
- Brencelj: Volite, volite, Ljubljánčani! 11/7
- Kako dobro je, če naš kmet nemški zná. 11/7
- Za pirihe. 11/7
- Pri volitvi: Kakor se lahko pripeti, če se slovenska imena pišejo po nemški. 11/7
- Novice iz raznih delov sveta. 11/8
- Nauk novega »Kranjca« svojemu sinu. 11/8
- Napadi na više glave. 11/9, 10
- Gotova pomoč vsakemu. 11/9, 10
- Zakaj je draginja. 11/9, 10
- Brencelj: Oklic do usmiljenih volilcev. 11/11
- Lačen kandidat pred volilci. 11/11
- Volite! Volite! Volite! 11/12
- V složnosti je moč: Podučna povestica za vse Slovence, posebno za goriške. 11/12
- Trije Kandidati: Dežman-Klopčič, Kromer-Kneftra in Vestenek-Sveder. 11/12
- Idrija in slovenski duh: Dogodba kratko pred volitvami. 11/13
- Dežman za svojimi grabljami: Poje se po napevu »Zagorski zvonovi«. 11/13
- Kako se iz komarja naredi konj: Poduk za nemčurske pisune, ki grdijo našo deželo pred svetom. 11/14

- Za tatove in druge hudodelnike. 11/14
- Starinoslovsko. 11/14
- Mestom in trgom na Slovenskem po volitvah. 11/14
- Brencelj: Grof Taaffe, pokaži rogé! 11/15, 16
- Prav ima! 11/15, 16
- Zagovor (Brencelj). 11/15, 16
- V gostilnici. 11/15, 16
- Višenjski baron Toffer pri shodu ustauhov v Lincu. 11/15, 16
- Zakaj je državno in deželno gospodarstvo tako drago? 11/15, 16
- Zakaj je človeška brada dobra. 11/15, 16
- Močno zdravilo. 11/15, 16
- O kočevski gimnaziji. 11/15, 16
- Z narodno-političnega računstva. 11/15, 16
- O ljubljanskem magistratu. 11/15, 16
- Naravoslovsko. 11/15, 16
- Za res ali za šalo. 11/15, 16
- Na cesti (Brencelj). 11/15, 16
- Višnji gori. 11/15, 16
- Novemu državnemu zbori na Dunaji. 11/17, 18
- Otročja zrelost. 11/17, 18
- Iz starih časov. 11/17, 18
- Bistroumna sodba. 11/17, 18
- Brencelj: Uvoden članek. 11/19, 20
- Zakaj je v nekaterih državah zmiraj premalo dohodkov. 11/19, 20
- Vse eno je. 11/19, 20
- Hudó podkovana pritožba zoper vse oblasti po Slovenskem in v Avstriji sploh. 11/19, 20
- Na dve plati. 11/19, 20
- V liberalni šoli. 11/19, 20
- Previden krčmar. 11/19, 20
- Po novem državnem zboru. 11/19, 20
- Čudodelen stol. 11/21, 22
- Trtna uš: Slovenskim narodnjakom in volilcem v poduk. 11/21, 22

- J. Lapajne-tu v Krškem. 11/21, 22
- Sv. Miklavž, kakoršnega so Slovenci pričakovali. 11/21, 22
- Slovo letu 1879. 11/23, 24
- Skušnja z zdravim bolnikom: Brencljnova basen, ki pa še nima konca. 11/23, 24
- Brenclj naprednjak. 11/23, 24
- Dobro poroštvo. 11/23, 24
- Huda zima. 11/23, 24
- O novem letu 1880. 11/23, 24

7.8 Leto 1880

- Pavliha. 12/1, 12/2, 12/3, 12/4, 12/5, 12/6, 12/7, 12/8, 12/9, 12/10
- Špela Šnitleh nevesta: Rešpehtarjova kuharica. 12/1–12
- Zakaj ni vse tako, kakor želimo, v narodnem življenji? 12/3, 12/4
- Pogovor (Brenclj). 12/1, 12/3, 12/4, 12/5
- Miroslav: Z Olimpa. 12/1, 12/2, 12/8, 12/9, 12/10, 12/11, 12
- Le sloge ne: Podučna pa resnična basen. 12/1
- Z ljubljanske realke. 12/1
- Razloček med Försterjem in Riharjem na šenklavškem koru. 12/1
- Z nove šole: Dogodba z vojaškim novincem. 12/1, 12/2
- Pogovor na cesti. 12/1
- Po volitvi na Dolenjskem. 12/1
- Pesem šenklavškega šomaštra. 12/2
- Huda zima. 12/2
- Kako nevarne so sanje. 12/2
- Pogovor o ljubljanskega mesta loteriji. 12/2
- O Försterjevem petji. 12/2
- Brenclj: Za slovo vit. Fr. Kallina-Urbanov-emu. 12/3
- Brenclj: Pozdrav Andreju Winklerju. 12/3
- Nekaj nasvetov. 12/3, 12/4
- V sedanji šoli. 12/3, 12/4
- Pozdrav novemu deželnemu predsedniku kranjskemu Andreju Winklerju. 12/4

- Mi smo mi! 12/4
- Nova mera in vaga. 12/4
- Masten plen. 12/4
- Dve primeri. 12/4
- Binkošti Slovencev. 12/5
- Nemška šola v Hercegovini. 12/5
- Janez Žvegelj ali ranjki Baloh: Pismo z onega svetá. 12/5
- Pri davkariji: Pa ne izmišljeno. 12/5
- Hrvatom bratom. 12/6
- »Brencelj« svojemu sovražniku v »Narodu«. 12/6
- Slovenščina pri poduku v ženskih ročnih delih v slovenski šoli. 12/6
- Pogovori o deželnem zboru kranjskem. 12/6
- Dober svet nemčurskim poslancem kranjskega zbora. 12/6
- Če se bo bira odkupovala. 12/6
- Novice s križem svetá. 12/7
- »Niks tajč«: Godi se na Sorici na Gorenjskem. 12/7
- Pripoznanje ljubljanskim »litertaflarjem«. 12/7
- Dokler duhovska bira ni odkupljena je tako. 12/7
- Brencelj: Svojemu prijatelju Jurčiču. 12/8
- Katoličan, jud in protestant (luteranec). 12/8
- Pogovor o ljubljanski »litertaflerjih«. 12/8
- Nепrecenljiv izgled. 12/8
- Stara navada. 12/8
- Mož dobrega srca. 12/8
- Zoper koze. 12/8
- Volk ali ris: Basen iz rimskih časov. 12/9
- Mož beseda (Brencelj). 12/9
- Grablje in klobasa: Neumna povest v vezani besedi, po Schillerjevem »die Bürgschaft« popačena. 12/9, 12/10
- Meščanska vednost. 12/9
- Na jezikoslovnem trgu. 12/9
- Pravi naslov. 12/10

- Slovenskemu pisatelju v tolažbo. 12/10
- Mrtvemu pesniku, ki je resnico pel. 12/10
- Politikarju. 12/10
- Svarilo gadom. 12/10
- Nov priimek. 12/10
- V gostilni »pri Avstriji«. 12/11, 12
- Slovenski kmet in avstrijska pastaričica. 12/11, 12
- »Tajčkrajnar« od partajtaga. 12/11, 12
- Nekoliko drobnic o ljudskem številjenji po Slovenskem. 12/11, 12
- Še nekaj o ljudskem številjenji. 12/11, 12
- V Olimp. 12/11, 12
- Novi desetaki. 12/11, 12
- Čudna pogodba. 12/11, 12
- Kalteneggerju pri odhodu njegovem. 12/11, 12
- Števila zastavica. 12/11, 12
- Nekdaj in zdaj še. 12/11, 12

Priloga 1

Izjava o avtorstvu

Izjavljam, da je diplomsko delo v celoti moje avtorsko delo ter da so uporabljeni viri in literatura navedeni v skladu s strokovnimi standardi in veljavno zakonodajo.

Ljubljana, september 2022

Petra Stražišar

Priloga 2

Izjava kandidata/kandidatke

Spodaj podpisana Petra Stražišar izjavljam, da je besedilo diplomskega dela v tiskani in elektronski obliki istovetno, in dovoljujem objavo diplomskega dela na fakultetnih spletnih straneh.

Datum: 1. 9. 2022

Podpis kandidata/kandidatke: Petra Stražišar

